

N:o 3.

Af Herr J. E. Wikstèn: Med förslag till förändrade bestämmelser rörande klockares aflöning.

Länge har otidsenligheten af nu gällande författningar angående aflöning till klockare varit erkänd. Redan den 30 April 1872 aflät Riksdagen till Kongl. Maj:t underdånig skrifvelse med anhållan om utredning i saken. Kongl. Maj:t lät i följd deraf utarbete en sakrik utredning, som åtföljde Kongl. Maj:ts till 1878 års Riksdag afgifna nådiga proposition af den 8 Februari samma år, innehållande förslag till ny lagstiftning i berörda fråga.

1878 års riksdagsförhandlingar och samma års Lag-Utskotts åtgöranden ådagalade tydligt behovet af frågans snara och tidsenliga lösning, men olika meningar om lämpligaste sättet för samma måls vinnande förorsakade då lagförslaget fall.

Vid 1881 års riksdag väcktes äfven af Herr A. Bäckström motion i syfte att få denna fråga löst, hvaröfver 1881 års Lag-Utskott afgaf följande utlåtande:

»Då emellertid, enligt af Utskottet inhemtad upplysning, den för närvarande arbetande skatteregleringskomité, hvilken fått sig ålagdt att efter fullständig utredning af alla skatteförhållanden i riket uppgöra förslag till en på denna utredning grundad rättvis fördelning af skattebördorna, infortrat uppgifter å beloppet, särskildt i råg, korn, hafre samt penningar, af utskylderna till kyrkobetjeningens aflöning år 1878, äfvensom å de härvid tillämpade särskilda skattegrunder, och det icke synes lämpligt att nu, medan bearbetning af det sålunda erhållna materialet pågår, Riksdagen skulle företaga denna fråga till hufvudsaklig pröfning,

samt i alla händelser, då frågan i viss mån har egenskap af privilegii-fråga, något slutligt resultat icke skulle kunna vinnas utan sammankallande, innan nästa riksdag, af urtima kyrkomöte, hvartill frågans vigt eller omfattning icke torde gifva anledning, får Utskottet vördsamt hemställa,

att föreliggande motion icke måtte vinna Riksdagens bifall»,
hvilket utlåtande blef af Riksdagen godkändt.

Kongl. förordningen af den 6 December 1878 stadgar äfven en helt annan röstgrund för val af klockare än den derförut gällande, hvilket äfven i sin mån förökar ohållbarheten af hittills gällande bestämmelser angående klockares aflöning. Det mål som man sålunda eftersträfvat är, att frågan snart löses på ett sätt, som bereder klockare skälig aflöning i förhållande till deras arbete och en rättvisare fördelning på de betalande. Detta mål synes mig nu lämpligast kunna nås på sätt som i Herr A. Bäckströms ofvan antydda motion antydes, så mycket mer som de skäl, på hvilka 1881 års Lag-Utskott samma motion afstyrkte, nu torde böra anses förfallna, alldenstund dels den af Utskottet omförmälda komité numera afgifvit sitt betänkande samt dervid bland annat lemnat å sido klockarens aflöning, under åberopande (se Skatte-regleringskomiténs utlåtande, sid. 350) af den utredning, som af förr omförmälda Kongl. Maj:ts proposition och dervid fogade Kammarkollegii underdåniga utlåtande den 18 December 1874 vore att tillgå, och dels nu, för vinnande af åsyftadt resultat, ej kan erfordras *urtima* kyrkomöte. I följd häraf dristar jag å nyo draga frågan under Riksdagens pröfning och under åberopande af den utredning, som åtföljde oftanämnda Kongl. Maj:ts nådiga proposition af den 8 Februari 1878, vördsamt förnya ofvanbemälda Bäckströms motion och sålunda hemställa:

det Riksdagen för sin del ville, med upphäfvande af Kongl. förordningen den 8 Februari 1681 och öfriga lagstadganden, som beröra aflöningar till klockare, besluta

att, då klockaresyssla varder ledig, eger kyrkoför-samling uti lagligen utlyst kyrkostämma besluta den aflöning klockaretjensten åtföljer, med inberäkning af boställen, der de finnas, samt, om organisttjenst dermed är eller varder förenad, lönebeloppet derefter lämpas, hvarefter, sedan sådant beslut vunnit laga kraft, tjensten i enlighet med Kongl. förordningen den 6 December 1878 tillsättes;

att denna aflöning skall utgöras efter den för röst-rätt i kyrkostämma stadgade grund, med rättighet för församling medelst beslut i kyrkostämma låta högst $\frac{1}{3}$ af lönen utgå med viss afgift, ej öfverstigande 20 öre för man och 10 öre för qvinna af hvarje person som erlägger mantalspenningar, eller, der mantalspenningar ej utgå (såsom i lappmarken), af hvarje person som betalar sjukvårdsavgift;

att denna utgift handhafves, debiteras och redovisas enligt §§ 36, 37 och 38 kyrkostämmoförordningen den 21 Mars 1862; samt

att, om detta eller ett annat i denna syftning af Lag-Utskottet formuleradt och förordadt förslag vinner Riksdagens bifall, Riksdagen då ville i underdånig skrifvelse, med tillkännagifvande af sitt beslut, anhålla, det lagförslaget får hvila till nästinstundande kyrkomöte för att detsamma föreläggas i enlighet med 114 § Regeringsformen, om frågan anses höra till detta forum.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 22 Januari 1883.

J. E. Wikstèn.

Häri instämma:

Hans Andersson
i Bringåsen.

J. W. Lindh.

H. F. Bergström.
